

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Tiro. 7.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Schönfeldské

Cyf. Král. Pražské Noviny.

Dne 14 Vnora.

Wáleční Posel.

Některé cizozemské Noviny roz-
trousily tu zprávu, že Rusové,
tito vdatní Sláwowé, po mnohém kr-
wě proliti opět znamenitau perwost O-
čakow ztratiti měli. V gísty saukro-
mný list z Žamosce w Halicyi ne gině
nám ponawrhl zpráwy, než že w Očar-
kowě neshěstj Rusy potkati mělo. Ale
hned we dwau dnech tam tež odeud při-
šlo gině psaní, které odpírá wšemu, což
w předesslém o Očakowu praweno bylo,
a dokládá, že předesslá zpráva ne na
Očakow, nýbrž na Bendr potahowati
se má. Podle první tedy zpráwy z o-
noho listu z Žamosce psaného, měli Ben-
drští Turcy, aneb kteréś gegich po-
mocné wogsto (což se náležite newj) na

Rusy wypadnauti, a mezy njimi něgas-
kau porážku učiniti. Než poněwadž ná-
ši domácí wěcynj listowé dosawad o
tom přiběhu žádné zmínky nečinějí,
anobřz tomu naopak radostnau zpráwu
dávají, (gak hned málo njže widět)
protož my té zpráwy gakžto paubě a
nezákladné powěsti poodložime, dokudby
nám co důkladnějšiho k rukau ne-
přišlo.

Strany Bendru podle psaní z Jaz-
sy přicházy tato zpráva: "Po zapus-
zení Tatarského Chána od Gangury a
Salkuce Ruskej Bozácy dobíhají až k Ben-
drským branám, a Generál Ramenský s
swým wálečným lidem gen z míle cesty
od řečné perwosti stogj. Na druhé
straně

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

straně negatá částka lidu od armády pol-
ního Marssalka Romancowa prorazyla
se až do Káji, aneb w tu stranu v Isinai-
lu, odkudž wšecky gestě zde onde pro-
tulugijcy se nepřátely dílem přes Du-
nag, a dílem do perwnosti Bendru zapla-
syla a zapudila. Také ono krásné, wšak
otewřeně město Galač Ruským rukam
nawgde, gať mile oni při pohodlnějším
powětří na cestu wydati se w stavu
budau. //

Takto se prawj o perwnosti Ben-
dru a okolnj straně w gednom domá-
cým weřeyném listu, a tyž list obsahu-
ge gestě ginau zpráwu, která nám po-
nawrhuge, gať slawnj Rusowé den po
dni wěšši a důležitějši wěcy před se
berau. Obsah té zpráwy gest následu-
jící: // Podlé saukromných listů z Tasy
Rusowé giž Bendr s takowým násylím
oblehli, že se nic, což Tureckého gest, z
perwnosti wen aneb tam pokusiti nesmij.
Wyzwědači neb špehyři také wje nez-
prátele ani wysylati, ani dostáwati ne-
mohau, nebo gegich přednj stráže wšez-
cky napořád od Rusů zagaty gsau. Den
18ho ledna byl k obležení vložen; co
se dále stalo, dosawad nám známo nenj. //

Podlé zpráwy z Syrmie 23 ledna,
gať se nynj wáleční příprawy před se
berau, nedá se nic gineho sauditi, než
že to wšecko k obležení Bělehradu směř-
tuje. Na jaře budeme nepochybne o
tom něco důležitějšiho psáti. Také se
gakožto gistorná wěc prawj, že schied
při začátku, gať mile náš lid vytáhne
do pole, gedna Ruská armáda s cysár-
skan srazj.

3 Kakaus 4 wrota. Páni Genez-
ralowé a Oficyři od sřobu, kterj se we

Widni wynacházegj, gať slyšet, dne 13
toho swau pakáž wyslau napřed, a dne
15 nato sami odeberau se k armádě.
Rekruti, a oninno, genž z swých nemoz-
cy powstali, den odedne odcházegj k ar-
mádě do Vher, a také w krátkých dnech
plky neb regimenty doplnění býti magj.

Gať dosawad Walassi, sami Tus-
rečtj poddanj, přes naše hranice přichá-
zegj, tak dobrá gest naděge, že pří-
stj jaro naše regimenty po hranicích
tím snáze doplnění budau. Také naši
dobrowolnjcy přes zymu znamenitj po-
čet lidu obdrželi.

Pěšj regimenty, genž před krá-
tkým časem z Vher do Widně přitáhli,
nynj opět odebrali se na cestu do Čech a
do Halicje. Forinane měli smlawu s
našim dworem učiniti, že 90 tisíc cen-
tnýřů prachu a giných wálečných potřeb,
centnýř za 3 zl., do Čech powezau.
Ale to gsau gediné prozřetelné přípra-
wy. Při Dunagi podobně ležj mnoho
set prámů, kterj, gať mile žádný led wje
nepoplyne, odeslau se k armádě do Vher
s prachem a wogenstým oděwem.

Některj zdagj se toho potwrzowa-
ti, že dle příkladu Knížete z Szwarcen-
berku, který as 40 tisíc měric žita pro
cysářskau král. spjži w Čechách přepu-
stil, y gině podobně wrchnosti obilj a
picy pro wogenstau spjži přepaustiati
budau. Wšak ale, gať známo, zálohy
obilj ke wšem časům se hoděgj, protož
z toho nemůž se nic gineho sauditi, než
prozřetelnost pro wšeliké budaučj pří-
padnosť. Ostatně dauřati můžeme, že
sřz sprostředkowanj našeho cysářského
dwora důležitosti w Polsku k narowná-
nj přigda; aspoň to za negatý důwod
slau.

slaužití mŕže, že Wsdenšťky a Berlinský dwůr dosawad společně přátelstwo mezy sebau zachowawagi.

Tato gde wůbec powěst: Bělehradští magj býti welice zarmauceni, že Seraskyera z Kumelic, nazwaného Abdý Bassy, který dosawad gest křiditel perwnosti Bělehradu a w Serwii, ne magj mŕti wje naděge k spatření; nebo on odgel do Konstantynopole. Abdý gest takowý muž, kteréhož y geho nepřátelé sobě welice wážegj; a pokud by wěkem sessly nebyl, tedy mnozý prazwj, žeby ho důstogenstwj neywyššího Wezýra newšlo. Mězy tjm nyněgšj Wezýr Jusuf dosawad má wšsecku zpráwu nad armádau, a těmito časý chystá se wšim k obráněni Walachye. Gak se zdá, město Galač gest mŕsto, kdež swau sylu shromážditi, a odrud proti Ruské y Rakauské armádě wytahnauti chce. Při Dherstě a Charwastě armádě gžzdny lid nynj dostal weliký počet konj, a také polnjm časem při těchto obau armádách z Wjdne a z ostatnjch fragin weliké množstwj peněz přibýlo.

Gak gisté psaný z Románu zpráwu dáwa, Turcy w přjssim walcěném tažení nehrubě mnoho wyjžděg; nebo Azjatycký národ, který se potud wždy statečně chowal, nemá aumysl pro roztržení Mchometůw praporec wje swěho žiweta na bůhždať wynasazowati, zwláště za tau přjčinu, poněwadž se gž lonšeho roku na Mchometowu pomoc spolehati nemohl. Ano dokonce se prazwj, že gž od Tureckého dwora na Berlinský dwůr wněšeno býti má, aby narownánj a zawření pokoge mezy oběma stranama na se přigal.

3 Dwora 29 ledna. Zde se mluwj, že zpráwu wedaucý Prync z Koburku mnoho hrubě střelby z Dher dostane; a že také něgaký počet dělostřelců z Holomance se očekáwa. Tedy gest wje kusů? nad tjm se každý obdivuge, proto že celá Moldawa w nassich rukau gest. Měž mluwj se o giném ponawrženj, k wywedenj kteréhož owšem mnoho kusů se potřebuge. Poščkámeli gen gestě malý čas, tedy o této wěcy budeme snad mocy swětlegi mluwiti.

3 Petřspurku 13 ledna. Dne 9 toho přigel sem Generálmajor Rachmanow s zpráwu strany dobyti Očakowa. Obsjrná zpráwa o tom co neydrjw od dwora wygde. Satjm toto pozname-nánj zabitých, poraněných a zagatých wůbec w známost wwedeno gest. Zabítých Turků počta se 8,300, poraněných wmrčelo 140, zagatých gest 4,000, zagatých obywatelů dohromady 25 tisíc; wybogowaných kusů 310, praporců 180. Znamenitěgšich Tureckých Seraskyerů a Oficyrů poraněno gest 452, pobito 283. Z nassj strany padlo lidu: Generálmajor, Brygadyer, 3 Oficyři od štobu, 101 giných oficyrů, 936 wogáků. Poraněno bylo 18 Oficyrů od štobu, 25 giných Oficyrů, a 1,704 sprostj wogacy.

3 Brandeburška 31 ledna. Wšsecko stawenj, na které králowský Pruský dwůr náklad wede, gest zastaweno; z toho se nedá nic gineho sauditi, než že se wogsto newyhnutedlně do pole postawiti mŕsý. Také měli oficyři k zgědnánj sobě konj penjze dostati. Koně k woggenstwým wozům, gafož y wozkowé rozepšani gsau, toliko očekáwa se, dokud poručenj k zbíránj gich nepřigde. Dne 29

ledna královský polní myslivec byl ga-
kožto rychlý posel do Londonu vyslán.
Pro Polského Vyslance Rnjze Čarto-
rynskýho, gažož y pro Portugallského
Vyslance obydlj gž nagato gest.

3 Vber 3 vnora. Dne 27 ledna
Obrsselaytnant Wukassowič přigel do
Centu. Páni Generálowé Hrabě War-
tensleben a Sabry přigeli do Pessci. Nly
zde o tom dosawad nic newjme, aby
dělostřelcy odtud do Salicye táhnau
měli.

3 Frankfurtu 27 ledna. Zde cý-
sarský král. werbuně dostal poručení
1000 pekarů shledati. Také sme zprá-
wu obdrželi, že Sardynský Král 6
plků wogsta na cýsarský žold propuščil,
který k Rakauským mořským břehům po-
táhnau.

3 Lwowa 26 ledna. Dne 1 vno-
ra Pan Obrst Hrabě Banto odgede
gažožto Řiditel do Chočjma, a we Lwo-
wě na místě něho zpráwu přigme na
sebe Pan Generál Hrabě Sauer. Od
toho času, co nepřátelské wogsto před
Bendrem poraženo gest, tu perwnost
Rusowé tak obkljčili, že o dobytj ge-
gjm co neydrjw vslyssjme; nebo Ru-
sowé nynj welice šťastnj gsau. Rustý
Arcybiskup, který zde pozůstawa, za
šťastné wybogowánj Očakowa weteyné
na place slawné držel Te Deum lauda-
mus, ku kterému regiment wogsta wy-
táhl, a po třikrát vystřeleno bylo. Wer-
bowánj Sulánů gde náležitě od ruky;
oni choděj dnem nocí s hudban, a
neykrásnějši chlapi přiwínugj se k nim.

3 Pessci 24 ledna. Dne 20 toho
Laudonský patalion odtáhl do Budj-
na, tak aby ostatnj wogsto negaké po-

lehčenj mělo. Téhož dne weliký počet
wogáků, který se z své nemocy pozdra-
wili, tak též 26 Turků zagarych odtud
pryč odtáhlo. — Také zpráwa sem při-
šla, že se Obrsselaytnant od Samuele
D'ulay regimentu, Pongtrác, který na
horkau zymnicy stonal, byw potřzen w
mysli, zastrěliti měl.

3 Kerešim 23 ledna. Toto místo
gest na Charwátských hranicých proti
Tureckému hradu Welkému Gladusi,
kdež gž na strážj gsem, a následugj
zpráwu dáwám: "Nly sme zde měli
zymu, která nebyla k wystánj; ale ny-
nj strž 8 dnj máme tak krásné časy,
gažých sobě na gaře žádati můžeme.
Wssacken snih pomalu se rozpustil, wssak
ale také rozličné nemocy panugj, nepo-
chybně z toho, protože hned po hrozně
zymě teplejši powětj připadlo. Nlyz-
wějši djl nemocných umjrá. Skrz te-
plejši powětj negsme bezpečni před
nepřátelskými weypady, nebo Turcy ani
w zymě sobě pokoge nedagj. Příhoda,
která se zde nedáwno stala, a při které
sem gá očtý swědek byl, gest na zna-
menj, gaž zde na hranicých na strážj
státi nebezpečno gest."

"Když se nepřátelé strž své wy-
zwědače dowěděl, že naše wogsto na
zymnj přeleženj daleko odtáhlo, a že
toliko domácým neb Charwátským li-
dem hranice osazeny gsau, z kterého ge-
stt mnozý na dowolenj odesli; tedy Tu-
recký zpráwu wedaučý Ibrahim Beg
Bessirowic hleděl té příležitosti wžiti;
pomalu stahowal lid dohromady, a chěl
naše strážje gednu po druhé zagnauti,
a dále do země wpadnauti."

"On